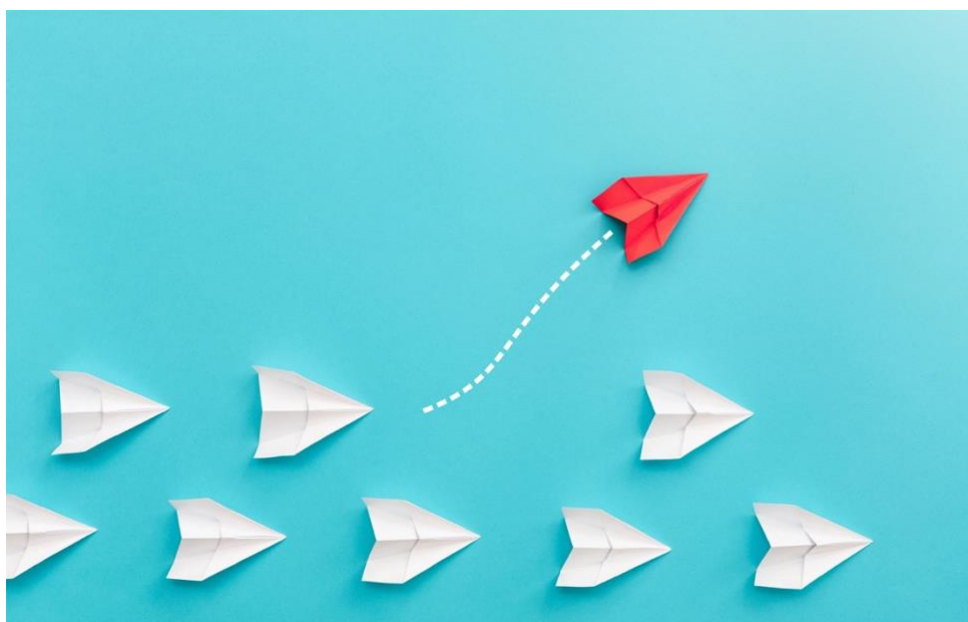

Új utak a médiakutatásban II.

Doktorandusz konferencia

2025. március 28. (péntek), 09.00-13.00

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

(1053 Budapest, Egyetem tér 1-3.)

Kari Tanácsterem

08:45-09:00 Regisztráció

1. Szekció – A média- és platformszabályozás általános kérdései

Levezető elnök: Dr. Gosztonyi Gergely habilitált egyetemi docens (ELTE Állam- és Jogtudományi Kar)

09:00-09:15 (online) dr. Zanathy Anna (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola): The purpose of the DSA, or does the DSA really meant to stop the distribution of disinformation?

09:20-09:35 dr. Kovács Andrea (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola): A közösségi média megítélésének fejlődése az E-ker. irányelvtől a DSA rendeletheig

09:40-09:55 dr. Szikora Tamás (NKE Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola): A critical approach to EU political advertising regulation

10:00-10:15 dr. Kovács Helga (PPKE Jog- és Államtudományi Doktori Iskola): A Wagatha Christie per tanulságai a közösségi médiában posztolás jogi következményeivel kapcsolatban

10:15-10:30 Hozzászólások, vita

10:30-11:00 Kávészünet

2. Szekció – A média- és platformszabályozás egyes vetületei

Levezető elnök: Dr. Rigó Balázs adjunktus (ELTE Állam- és Jogtudományi Kar)

11:00-11:15 dr. Huszár Daniella (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola): Szabályozási kihívások a MI-generált tartalmak jogi komplexitásában – A véleménynyilvánítás szabadsága és a magánélet védelme közötti egyensúly keresése

11:20-11:35 Szabó-Gödri Rita (PTE Demográfia és Szociológia Doktori Iskola, Média és kultúra program): A platformizáció újságírással gyakorolt hatása

11:40-11:55 dr. Bálint János (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola): Véleménynyilvánítás szabadsága és adatvédelem találkozása – az online platformok shadowbanning gyakorlata

12:00-12:15 dr. Lendvai Gergely Ferenc (NKE Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola): Az elit, a periféria és a többiek – a Q1-es jogi lapok "nemzetköziségének" kritikája és publikációs stratégiai megfontolások fiatal kutatók számára

12:15-12:30 Hozzászólások, vita

12:30-13:00 A konferencia lezárása

Új utak a médiakutatásban II.

Doktorandusz konferencia

Absztraktok

dr. Zanathy Anna (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola)

The purpose of the DSA, or does the DSA really meant to stop the distribution of disinformation?

This presentation explores whether social media platforms are obligated to remove false information under the Digital Services Act (DSA). While the DSA holds platforms accountable for hosting illegal content, fake news does not always fall under this category. According to the European Court of Human Rights (ECtHR), false information is generally protected as free speech and only qualifies as unlawful if restrictions are necessary and proportionate to protect other interests, such as public order or individual rights. This framework implies that platforms must conduct a case-by-case assessment of false information. However, is it realistic to expect platforms to consistently apply such nuanced evaluations? And is this the most effective approach for addressing misinformation? This presentation critically examines these questions, assessing the feasibility and desirability of the DSA's approach to false information in the evolving digital landscape.

dr. Kovács Andrea (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola)

A közösségi média megítélésének fejlődése az E-ker. irányelvtől a DSA rendeletig

A közösségi média jogi megítélése és a felelősségre vonás kérdései a nagy platformok felfutásával vált fontos témává. Az előadás az európai és a magyar jogszabályok fejlődési ívét vizsgálja e témakörben az Európai Unió vonatkozó irányelveivel és rendeleteivel összhangban. Sorra veszi az Eker irányelv irányadó rendelkezéseit, körbejárva az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás fogalmát az Európai Unió Bírósága esetjogának segítségével, majd rátér a

tárhelyszolgáltatásra vonatkozó rendelkezésekre. Ennek kapcsán górcső alá kerülnek az Emberi Jogok Európai Bíróságának kapcsolódó döntései, kiemelten a Delfi v. Észtország, illetve az Index.hu v. Magyarország ügyek. Az előadás rövid kitérést tesz a magyar Eker törvényre, abból kiemelve az applikáció szolgáltató fogalmát és – azóta már hatálytalanná vált – felelősségi szabályait. Röviden említésre kerül a videóplatform szolgáltatás, mint speciális szolgáltatótípus. Végezetül a DSA rendelet kerül bemutatásra mint az Eker irányelvet felváltó jogszabály, amely egyértelműsíti, hogy a közösségi média speciális tárhelyszolgáltatásnak, azon belül pedig online platformnak – méretétől függően óriásplatformnak – tekint, amelynek a tárhelyszolgáltatóhoz képest többletkötelezettségei vannak.

dr. Szikora Tamás (NKE Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola)

A critical approach to EU political advertising regulation

Political advertising during election campaigns play a crucial role in informing public opinion. The opinion-forming power of social platforms, which have become a major player in the democratic discourse, has been highlighted over the last decade. Their capacity to distort public opinion led initially to significant action by the platforms themselves, but later also by EU legislators. Requiring transparency and accountability is certainly a necessary but not necessarily sufficient means of ensuring electoral integrity. This presentation examines the European Union's regulatory approaches to combating disinformation, focusing on the Code of Practice on Disinformation, Digital Services Act, European Media Freedom Act and most notably the Regulation on transparency and targeting of political advertising.

With its rules, the Regulation aims to ensure that users are informed and provided with credible information, while preventing, as far as possible, foreign influence activities that could have a detrimental effect on the electoral process. However, it is questionable how far the regulation can ensure the integrity of democratic decision-making processes in a sea of content that is rapidly and massively circulating in the world of social media. Although the regulation imposes strict rules on targeted political advertising, this does not mean that the use of this campaign tool does not pose serious challenges in terms of influencing individual users as voters. In addition, social platforms that consider the Regulation too strict have opted for a total ban on political advertising, which clearly leads to a restriction of political speech and ultimately works against the informed citizens.

While the European Union has made significant strides toward improving transparency and holding platforms accountable, current measures remain partly voluntary and lack sufficient enforcement mechanisms. The Regulation alone is insufficient to effectively eradicate disinformation, and proposes a more holistic approach, combining media literacy (critical thinking), cross-border collaboration and adaptive strategies.

dr. Kovács Helga (PPKE Jog- és Államtudományi Doktori Iskola)

A Wagatha Christie per tanulságai a közösségi médiában posztolás jogi következményeivel kapcsolatban

A médiában Wagatha Christie perként híressé vált ügy két valódi celebritás; Rebekah Vardy és Coleen Rooney között folyt 2020 júniusa és 2022 júliusa között. A londoni High Court of Justice előtti eljárás nemcsak azért lett az angol rágalmazási jog legújabb emblemikus darabja, mert főszereplői közismert média- és televíziós személyiségek voltak. A brit sajtó által „WAGS” (wives and

girlfriends) elnevezéssel illetett futballistafeleségek közötti jogvita előzményét kettejük influencer-tevékenysége szolgáltatta.

Az ügy érdekességét jogi szempontból a rágalmozó jelentés meghatározásának módja, valamint az jelentette, hogy a bizonyítás menete és a bizonyítékok értékelése felszínre hozta a közösségi médiában megjelenő elektronikus bejegyzések néhány jogi problémáját.

A pertörténet csavarai miatt az ügy kimenetele mindvégig bizonytalan maradt, a bírói döntés pedig sokkal jobban támaszkodott az emberi megfigyelésre, tapasztalatra és valószínűségi számításokra, mint a konkrét bizonyítékokra. Az előadásom egyik célja, hogy rávilágítsak a közösségi platformokon megjelenített sértő tartalmak meghatározásának különleges, a hagyományos írásbeliségtől eltérő vonásaira.

Másrészt foglalkozom a bizonyítékok manipulálhatóságával kapcsolatos pertaktika kivédésének fontosságával. A döntésből és a hasonló ügyek ítélezési gyakorlatából leszűrhető következtetésem alapján amellettt érvelek, hogy a megalapozott döntés jelenlegi technikai feltételeink között nem nélkülözheti a bírói közrehatást. Ezzel összefüggő tapasztalatom szerint a különböző médiaplatformokon megvalósuló jogsértések miatt indult perekben az igazságos döntés nagyban annak függvénye, hogy sikerül-e az emberi tényezőt az eljárási formalizmus mögül előcsalogatni és annak elébe helyezni.

dr. Huszár Daniella (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola)

Szabályozási kihívások a MI-generált tartalmak jogi komplexitásában – A véleménynyilvánítás szabadsága és a magánélet védelme közötti egyensúly keresése

A mesterséges intelligencia (MI) fejlődése forradalmasította az online tartalomkészítést, lehetővé téve ezáltal a gépek számára, hogy nem csak szövegeket, de képeket vagy akár videókat hozzanak létre soha nem látott könnyedséggel. Ez a technológiai fejlődés azonban jelentős szabályozási kihívásokkal jár, különösen a véleménynyilvánítás szabadsága és a magánélet védelme közötti egyensúly megteremtése terén. Az Európai Unió (EU) belül ezeket a kihívásokat tovább cizellálja a különböző jogi keretek harmonizálásának és az alapvető emberi jogok védelmének szükségessége.

A MI által generált tartalmak bonyolult jogi kérdéseket vetnek fel, tekintettel arra, hogy egyre könnyebben mosódnak el a határok az emberi és a gépi tartalmak között, ami az átláthatóság és a felelősség követelményeinek vizsgálatához vezet. A MI által generált szórakoztató, kreatív tartalmak és pozitív hatások mellett megjelentek káros vagy félrevezető tartalmak is, súlyosbítva a gyűlöletbeszéddel, az álhírekkel és a félretájékoztatással kapcsolatos aggodalmakat. A szabályozási keretek kialakításában ezért kiemelt szerepet játszanak az olyan jogi dokumentumok, mint az EU mesterséges intelligenciáról szóló rendelete, amely a technológia etikus és felelős használatát hivatott biztosítani.

A szabályozási kihívás mellett egyre nagyobb figyelmet kap a tartalommoderáció kérdése is, mind a felhasználók által egyénileg készített, mind az MI által generált tartalmakért. Az előadás célja ennek megfelelően, hogy feltárja és bemutassa a MI-alapú tartalomgyártás jogi komplexitását az Európai Unió jogrendjében, különös tekintettel a vonatkozó nemzetközi és európai jogi normák

alkalmazhatóságára, az egyéni magánélet védelme és a véleménynyilvánítás szabadságának megőrzése közötti törékeny egyensúlyra összpontosítva.

Szabó-Gödri Rita (PTE Demográfia és Szociológia Doktori Iskola, Média és kultúra program)

A platformizáció újságírára gyakorolt hatása

A közösségi médiaplatformok – amellet, hogy mindennapi életünk szerves részét képezik – mára már átírják az intézményi struktúrákat és a szakmai rutinokat is. A platformizáció különösen az újságírás területén okoz érzékeny változásokat, hiszen a hírek előállítás, terjesztése és pénzzé tétele egyre inkább a platformok ökoszisztémáján keresztül valósul meg. Számos kutató (köztük Bell 2017, Napoli 2018, Meese 2021 és van Dijck 2018) amellet érvel, hogy a közösségi médiának köszönhetően olyan új és radikális változások mennek végbe az újságírás szektorában és különösen a híriparban, amelyek nagyobb léptékűnek számítanak, mint a nyomtatott sajtóról a digitális kiadásra való átállás. Az újságírás terén ugyanakkor a kezdeti optimizmust – amely a platformok demokratizálódásának ideájából fakadt – az idő előrehaladtával felváltotta a disztópikus pesszimizmus (Pető, 2021). A globális technológiai cégek által működtetett közösségi média felületek olyan kihívások elé állítják az újságíró szakmát, amelyekkel korábban nem kellett megküzdenie. Doktori disszertációmban újságírás-kutatással foglalkozom, jelen előadás keretein belül pedig a platformizáció újságírára gyakorolt hatásának nemzetközi és hazai szakirodalmát mutatom be.

dr. Bálint János (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola)

Véleménynyilvánítás szabadsága és adatvédelem találkozása – az online platformok shadowbanning gyakorlata

A felhasználók által az online platformokon közzétett tartalmak és a felhasználói fiókok elérhetőségének korlátozása és láthatóságának hátrасorolása a moderálás kevésbé szembetűnő, azonban annál hatékonyabb formái. A felhasználót érintő bármely korlátozásról szóló tájékoztatás hiánya (shadowbanning) azonban alapjaiban sérti a DSA indokolási kötelezettségét és a GDPR átláthatóság elvét. Jelen előadás a korlátozott számban elérhető európai hatósági és bírósági gyakorlat mentén mutatja be az online platformok shadowbanning gyakorlatának jogszerűségével és átláthatóságával szemben támasztott követelményeket.

dr. Lendvai Gergely Ferenc (NKE Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola)

Az elit, a periféria és a többiek – a Q1-es jogi lapok “nemzetköziségének” kritikája és publikációs stratégiai megfontolások fiatal kutatók számára

A publikálj vagy pusztulj (publish or perish) probléma közel sem újkeletű – a tudományos közlések dominánsan kvantitatív indikátorokhoz kötött rendszere kényszerhelyzetté tette a tudásátadás eljárását. Ez alól természetesen a jogtudomány sem kivétel, még annak sajátos, diszciplína-specifikus sajátosságai mellett sem. Jelen kutatás, amely a jogi folyóiratok hosszútávú vizsgálatáról szóló kutatás része, kifejezetten a Q1-es, azaz a „legjobb” nemzetközi lapok nemzeti szintű eloszlását vizsgálja. A Scopus adatbázist felhasználva az elmúlt 20 év (2003-2023) összes Q1-es jogi folyóiratát és publikációját vizsgálja tudományometriai módszerekkel, különös tekintettel a periférikus jogi területekre, mint az „internetjog” és a médiajog. Az eredmények fontos képet adnak arról, hogy Magyarországnak és az itt kutató jogtudósok milyen nehézségekkel találják

szemben magukat – a rendszerszintű marginalizálástól kezdve a belterjes folyóiratokig. A kutatás célja, hogy betekintést nyújtson a Q1-es folyóiratok sajátosságairól, publikációs stratégiai megfontolásokat javasoljon és felhívja a figyelmet a problémás folyóiratgyakorlatokra. Az előadás különösen fontos eredménye a hazai Scopus-indexált folyóiratokban történő publikálást érinti, különösen azok idézettsége, hatása (impact) és potenciális polémiái miatt. Az eredmények egyértelműen azt mutatják, hogy a jogtudományban történő „knowledge productiont” egy szűk „elit” szabja meg, ugyanakkor az újabb területeken, így kifejezetten a médiajog területén, kifejezetten jó lehetőségek adódnak a fiatalabb kutatók számára.